

ОРЕДИТЕ НА ДЕМОКРАТИЧЕСКИЯ СГОВОРЪ

СИЛА

Излиза всеки денъ. Уреднищатски комитетъ. Адресъ: редакция „Сила“ - Варна

Абонаментъ: за цѣла година 300 лева. За 6 месеца 180 лева. За три месеца 80 лева. За обявявания се плащатъ търгов. до 3 пуб. 150 на кв. см., за повече отъ 3 публ. по 1 лв. Официални по 150 кв. см. Пристав. 1 л. на дума.

Ц. Ханджиевъ.

Търговия и политика.

Осървателно или не, но съществува едно твърдо популярно мнение, че търговецът изрече по своето душевно възпитание, е непригоденъ къмъ политическа дѣйностъ. Това мнение, отъ друга страна, до бива пълно оправдание, като се има предъ видъ обстоятелството какъ, мнозина видни търговци, въ съблимни, даже за страната моменти, сж се абстрахирали отъ общественитѣ борби. И, ако една частъ отъ търговското сѣсловие по навикъ или несъзнателно бѣга отъ политическия животъ, другата и по-голяма частъ е вършила това винаги при пълно съзнание и подъ разчета на личнитѣ си интереси.

Режима на Стамболийски бе повикалъ цѣлия народъ — въ лицето на различнитѣ му сѣсловия — да държи экзаменъ за политическа зрѣлостъ. И макаръ и скръбно, трѣбва искрено и откровенно да се признае, че като най-слаби и неподготвени бѣха атестирани търговцитѣ.

Въ предумишленото си намѣрение да парализира всѣка съпротива по пътя на своето безумство, Стамболийски предварително насочаваше тежкѣ артилерийски огнь винаги къмъ посоки отъ гдѣто очакваше по-дълга и упорита съпротива. Негова византийски нухъ бе му показвалъ да държи кървавия си юмрукъ надъ главата на търговеца, като предварително хвърли желѣзна верига около вратѣтъ му.

Създаде се цѣла законодателна система, чрезъ която се минираше търговията у насъ. Вродената индеферентностъ, на нашитѣ търговци къмъ общественитѣ борби, биде засилена отъ смута настѣпилъ въ средата имъ вслѣдствие жестокиятъ удари нанасяни безмилосенно и систематич-

но на родната ни търговия отъ повилнялата властъ.

Терсра, гнета, безправие-то цареше навредъ и до-като гражданството чрезъ различнитѣ си сѣсловия правеше усилия да води борба въ защита на потжпканитѣ свободи, нашитѣ търговци въ голѣмото си болшинство манкираха на свойтѣ най-свещенни задължения. Вѣрно е, че, търговцитѣ досежно материалната подкрепа въ борбата, сж биле достатъчно отзивчиви, но тѣ трѣбваше да бждатъ и бойци — тѣ трѣбваше да бждатъ въ първитѣ бойни линии, защото — нека ни бжде позволено да напомнимъ една истина — ако имаше да се защищаватъ силно накарнени интереси, това бѣха на първо мѣсто интереситѣ на търговеца.

Нашитѣ търговци сж свикнали да глепатъ на обществената дѣйностъ, като на едно твърде отекчително бреме и не напразно мнозина отъ тѣхъ съ ирония казватъ: „да правятъ политика службогонцитѣ“. Никой не е желалъ, нито пъкъ би трѣбвало да се желае, штоо нашия търговецъ да се опартизани, но, непростено е тази здрава частъ на нашия народъ, да бѣга отъ строя, гдѣто винаги се чувствуваша нужда отъ неговото присѣствие.

Партийнитѣ и общо граждански събрания, както и изборитѣ, сж биле нееднократно пробния камъкъ за да се подчъртаятъ тѣснитѣ егоистични съображения въ името на които търговеца е дезертиралъ отъ поста си като партизанинъ и общественъ дѣецъ.

Поуката, която извлече народа отъ тираническия режимъ на Стамболийски, е особено назидателна за търговското сѣсловие и за това ние се надяваме послѣдното да направи нуждния кръгомъ и да трѣгне

Преди и сега.

Вѣ време, когато управляющитѣ преди изворитѣ хукаваха по градове и села, за да разнасятъ лъжливи сбѣщания вреазъ и да си служатъ съ дълнопробна демагогия.

Въкъ отъ това администрацията ализаше въ ролата на предизборна машина и изфабрикуваше стотици мандати на правителствата.

Да, това бѣха дветѣ оржжия, съ които си служеха единъ голѣмъ брой отъ правителствата. Едни отъ тѣхъ си служеха повече съ едното оржжие, а други съ другото, а нѣкои и съ дветѣ заедно.

Българския Народъ помни дружбашкитѣ лъжи и обещания, помни и тѣхнитѣ нечуваани насилния, той помни „цепенцата“.

Днесъ положението е съвсемъ различно отъ вчера. Днесъ отъ устата на първия мръ на България не се чува хвалби и закани, лъжи и демагогия, а една речъ на голѣмъ държавникъ, който съ най-пълна откровеностъ нарисува истинското положение въ страната. Нека, заговори съзнанието за дългъ у това гражданство, нека то се сепне и не се повежда подиръ авантюристи, а си даде точна смѣтка, когато ще избира свои представители въ камарата.

Днесъ на администрацията е отнета възможността да влияе на гражданството.

Съ една речъ днесъ ние имаме въ предизборната борба нови оржжия: това е пълното искрено осветление на положението въ нашата страна, апелъ къмъ съзнателното гражданство да се сплоти и въ единение да заработи ис-

рамо до рамо съ всички елементи, борящи се за защитата свободитѣ на страната

Скарлатината и тифусътъ.

Въ последно време се появиха нестерни и тенденциозни съобщения, по вестницитѣ, относно разпространението на казаните болести, което идяло отъкъ. Въ интереса наистината съобщаваме че до тоя моментъ въ окръгътъ има зарегистрирани:

Скарлатина: въ с. Ново-Орѣхово 5 случая, Старо Орѣхово 3, Арнаутларъ 2, Фандаклий 1, Русларъ 1, Демиръ Ханлий 1, Девня 3, Ортакьой 1, Провадия 3 и Караджаотъ 10. Коремънъ тифъ: въ с. Дамлалж орта 1, Асжлъ бейлий 2 и Провадия 3, — когато въ града Варна има повече отъ 80 случая скарлатина а отъ тифуса повече отъ 10. Както скарлатината така и тифуса въ окръга водятъ началото си отъ последнитѣ месеци, когато скарлатината въ града Варна върлува непрекъснато отъ 15 май миналата година; а тифусътъ отъ 8 юли сжщата година.

И следъ тия неопровержими факти се намиратъ лѣкари да твърдятъ, че казанитѣ болести сж пренасяни отъ провинцията въ градътъ, но не и обратно, съ целъ да се хвърля прахъ въ очитѣ на хората и оправдаватъ себе си, като отиватъ до нечувани абсурди и измисления, че не били знаели какви болести върлували въ окръгътъ, понеже окръжния лѣкаръ не билъ имъ съобщавалъ, когато съществува положение отъ десетки години, кой кому трѣба да се общава за появяването на разителни болѣсти Но и да предположимъ, че градскитѣ санитарни власти знаяха, пита се какъвъ практически резултатъ би имало това? Най-после го-гоето интересува това, бюлетенитѣ се намиратъ въ канцеларята на окръжния лѣкаръ и всѣки частъ може да се информира.

Понеже ст. общински лѣкаръ търси причинитѣ за разпространяването на казанитѣ болести на всякоже другде но не и въ Варна, ще му напомнимъ само два случая: преди нѣколко дена правяйки ревизия на заразенитѣ къщи звездно съ ст. лѣкаръ въ Добруджанския кварталъ отъ скарлатина, констатиряхме въ една заразна къща, че вратата беше затворена, но дворътъ отграденъ. Постѣтъ инвалидъ се бѣ захласналъ презъ улицата. Подъ прозореца на стаята, въ която се помѣщаваша болнитѣ, се на-кренно за излекуване раниитѣ на изстрадалото ни отечество.

Светлина, преди всичко светлина. Това е най-силното оржжие днесъ.

мирше бѣчва покрита съ черга, която служеше за стѣлба. И действително, жената, която обслужваше децата се намираще въ дворътъ. Ст. лѣкаръ въ знакъ на протестъ ритка бѣчвата, тя се търкулна, за да я поставятъ отново клдето е била, следъ замилването ни. Второ, вчера заедно съ другъ лѣкаръ бѣхъ по озидетелствуване на единъ чиновникъ болелъ отъ тифусъ. На вратитѣ имаше карта, че се запретила ализането при болния, понеже боледува отъ тифусъ. Обиче съ ализането си ние свързахме въ стаята на болния гости които се черлиха, дошли отъ с. Реджебъ махле: сестра му, снаха му войникъ братъ на жена му отъ тумашкия гарнизонъ. Така се изпълнява юзалицията и така се разпространяватъ болеститѣ!

Д-ръ Дарленски.

Пжтѣтъ на Папирусъ за Америка.

Въ Англия, майката на спорта, отъ мѣсеци се забелѣваше голѣмо оживление. Злобата на децата бѣше дели английския конъ Папирусъ ще побѣди неча съ американския Цефъ. Папирусъ съ своитѣ неочаквани побѣди въ всички надбѣгвания въ Англия, бѣше станалъ национална гордостъ. Той принадлежеше на единъ малкъ чифличия, който го е пукалъ да бѣла само въ малкитѣ провинциални надбѣгвания. Обиче, благородната му кръвъ се проявява и той добива първенство въ Англия — той се прочува само за една нощъ. Страната на доларитѣ, както на всѣки прочутъ артистъ, прѣдложи и нему едно турне въ Америка. Тамъ спортиститѣ опрѣдѣлиха за побѣдителя 20000 — и за побѣдения 4000 — английски лири, и приежателя на този конъ се съгласи на експедиция. Пжтуването на коня прѣзъ океана и неговото посрѣщане въ Ню-Йоркъ стана съ „царски почести“. Редактори съ голѣмо ре н о м а е д и н ъ комитетъ избранъ изъ най-солиднитѣ спортисти го поздравиха при слизането му отъ парахода. Високиятъ гостъ бѣше много разнебитъ отъ дългото пжтуване. Той клатеше разсѣяно глава, пристѣпвашъ между многобройната публика, която беше се събрала да го посреще. Безжичнитѣ телеграфи разнасяха по сѣта сѣдания за състоянието на коня. Възбуждението бѣше достигналъ своятъ връхъ. Най-послѣ многоочакваниятъ дѣлъ дойде. Папирусъ не засрами страната на сорта — той побѣди Цефъ. „Световното“ събитие продължава още да занимава английската и американска преса. Негозото еж., ожа дълго ще се носи въ тия две страни.

Любовна драма.

Завчера въ с. Кюлевча, шуменско се е разиграла една кървава любовна драма.

Младежът Петър Радевъ се е годилъ за хубавата селска мома Стоянка Г. Минева въпрѣки волята на родителитѣ ѝ понеже младежа билъ бѣденъ.

Понеже родителитѣ не давали съгласие за женитба, Петъръ оскърбенъ и възбуденъ до помрачение миналата вечеръ убива сгоденицата си. Той не искалъ да я види жива подъ вѣчило съ друго.

Захарната реколта.

Тъзгодишното производство.

Реколтата на цвѣклото презъ тази година възлиза на 35 хил. вагона, два пѣти по-голяма отъ миналогодишната. Захарнитѣ фабрики ще произведатъ едно колочество отъ 40 милиона кгр. захаръ, която надминава съ 15 х. кгр. мѣстната консумация. За прѣнасянето на цвѣклото, освѣнътоварнитѣ влакове отпуснати сж и вагони на фабрицитѣ. На фабриката Каяли — 90 вагона, на тази въ Пловдивъ 40, София 110, Горна Орѣховица 150, Русе 80.

Да видимъ каква цена ще има тая година тая изобилна захаръ.

На 28 октомврий въ 8 часа сутринята се откри въ Русе конгреса на Македонскитѣ младежки културно-просветителни организации

Констатирани сж нови 4 случая скарлатинозни, отъ които два сж отведени въ болницата.

Разгласи се че, до второ нареждане се забранява да горятъ електрическитѣ лампи въ ветеринитѣ.

Архитектурното отделение на общината е издало 59 позволителни билети за ремонтъ и 5 за нови постройки.

Македонската емиграция въ града е избрала въ общото си събрание на 28 т. м. 1 ч. сл. пл. делегатитѣ г. г. Хр. Ал. Божковъ, В. Кузовъ и Пулински, които да поднесатъ на председателя на Чехословацката република поздравитѣ ѝ на македонската емиграция по случай годишнината отъ освобождението на Чехословацко. Делегацията се е явила въ 4 ч. сл. пл., слѣдъ като е била приключена ресепцията и замоли редакцията да предаде чрезъ колонитѣ на вѣстника сърдечнитѣ поздравии и чувства, които македонската емиграция питае и изпраща на братския чехословацки народъ.

Последенъ часъ

Окончателно разпредѣлене на мандатитѣ.

София 28 октомврий. Днесъ следъ обѣдъ изпълнителния комитетъ на демократическия съговоръ се събра въ министерския съветъ, за да разрѣши окончателно всички неуредени до сега въпроси.

Комитетътъ при пълно единодушие завършилъ всичко напълно успешно и тази вечеръ прави нареждане до провинцията въ смисълъ: бюрата веднага да съобщитъ имената на кандидатитѣ, за да може до 3 ноемврий (за да се спази 2 неделния срокъ) да се завѣрятъ предъ мировитѣ сждии кандидатнитѣ листи.

Окончателна листа за вар. град. околия.

Както бѣ известно листата за града бѣ определена така: единъ сговористъ, единъ демократъ и единъ широкъ социалистъ.

Вчера по този случай демократ. организация произведе изборъ за кандидатъ въ листата за Варна. За такъвъ бѣ избранъ г. Хр. Мирски. Трети въ листата ще бжде широкъ социалистъ. За такъвъ е избранъ отъ широкосоциал. организация въ Варна г. Ст. Георгиевъ.

И така градската листа ще бжде:

На чело съ м-ръ председателя г. Ал. Цанковъ, г. Ст. Вен. Поповъ, г. Хр. Мирски и г. Ст. Георгиевъ.

София 28 октомврий. Днесъ се завърна българската делегация въ Обществото на Народитѣ.

Русе, 28 окт. Демократическата организация днесъ определи за кандидатъ за народенъ представителъ въ Русе пръвъ въ листата г. Григоръ Василевъ.

Русе, 28. Окт. М-ръ Молловъ пристигна днесъ въ града ни и веднага замина за Ромъния, за да присъствава на земеделско-промишлената изложба въ гр. Яшъ.

Русе, 28. Окт. Днесъ тукъ се отпразднува много тържественно бойния празникъ на 5 пехотенъ дунавски полкъ. Тази вечеръ въ 6 часа имаше тържественна заря съ церемонии, придружена съ продължителна артилерийска и пушечна стрелба.

София, 28. Окт. Днесъ м-ръ председателя е държалъ политически речи въ Тръянь и Брезникъ.

София, 28. Окт. М-ръ Калфовъ е ималъ среща с председателя на Междусъюзн. репараци. комисия по въпроса за окупационнитѣ разноски.

Край на контрапреврата въ Гърция.

Атина 28 октомврий. Официално комунике. Правителството днесъ издаде следното комунике: Остатъцитѣ отъ метежницитѣ бѣха обградени отъ правит. войски и бѣха принудени да сложатъ оружие безъ проливане на кръвъ.

За сега контра революцията въ Атина се смѣта за окончателно потушена.

Революцията въ Германия.

Берлинъ, 28 окт. Въ Дюселдорфъ е станала голяма манифестация отъ безработнитѣ, пръвъ врѣме на която били разграбени много магазини.

Берлинъ, 28. X. Отъ Хамбургъ съобщаватъ, че сж станали голѣми кръвопролития между разбунтувалитѣ се екипажи на миноносцитѣ и полицията въ Цифергъ. Комуниститѣ били обградени отъ войската. Въ Алтона са били арестувани 800 души комунисти.

Парижъ, 28. X. Въ Майнцъ магазинитѣ били разграбени отъ тълпитѣ. Обявено било военно положение.

Въ Берлинъ поради липса на хлябъ са станали сблъсквания между гладувацитѣ и войската.

Берлинъ, 28. X. Споредъ сведения сепаратичното движение въ Рейнската областъ, което се смѣташе за потушено е избухнало наново. Сепарати-

ститѣ имали подкрѣпата на междусъюзническата рейнска комисия, която имъ съобщава, че ще признае независимостта на рейнската държава.

Обща стачка въ Германия.

Берлинъ, 28. октом. Въ Франкфуртъ енощи следъ непродължителни съвѣщания между управителнитѣ тѣла на различнитѣ работнически организации е обявена обща стачка по всички клонове на производството.

Парижъ 27 октомврий. Поанкаре прие Вашингтонския представителъ и изказа съгласието си за избиране на една експертна комисия, която да определи платежеспособността на Германия, която ще се движи въ рамки безъ да нарушава версайския договоръ.

Берлинъ 28 октомврий. Въ Мюнхенъ преди няколко дни монархиститѣ сж имали събрание. Присъствували на събранието Лудендорфъ и Кантошъ. Рѣшено било да помогнатъ за оженването на бившия царъ Фердинандъ за бившата австроунгарска кралица Зита.

Графъ Аюни и Кантошъ заминали за да я уведомятъ да приеме предложението.

София 28 октомврий. Италианскитѣ фашисти въ столицата на брой около 80 души днесъ направиха манифестация въ столицата.

Букурещъ, 28. окт. Веднага следъ завършането на краля в столицата той прие м-ръ Братияну който му докладва за състоянието на министерската криза. Следъ това Братияну е докладвалъ на болшинството за срещата си съ краля. Съ положителност се узнава, че Константинеску остава въ кабинета. Влизатъ нови 4 министра.

София 22 октом. М-р Бобошевъ е заявилъ:

Резултата отъ изборитѣ не може да не бжде добъръ за правителството, защото правителството има всичката възможностъ да обиколи всички селища въ страната, за да проагитира вслѣдъ съ пълна откровенностъ програмата на правителството.

Всѣкжде членовѣтъ на правителството сж били посрещани отъ населението радушно и съ голѣмъ интересъ се изслушвалъ речитѣ имъ. Безъ насилие безъ демагогия, на които народътъ е преситенъ ние очакваме тѣ да каже своята права дума освѣгленъ за истинското положение на страната

Г-нь Върговъ, общественикъ и писателъ до вечера 6 и пол. часа ще говори въ зала „Съединение“ на тема: „Кризисъ въ съвременната култура и търсене нови пътища“.

Домътъ на изкуствата известява, че всѣки понеделникъ вечеръ следъ 6 часа има задължителна среща на членовѣтъ въ собственото помещение на дома ул. „Царъ Борисъ“ подъ земедел. банка.

Добруджанско събрание се състоя вчера сутринята въ хотелъ „Осровъ“. Поканени бѣха около 20 души интеллигентни добруджанци, които да обмислятъ въпроса за подновяване д-во „Добруджа“. Избра се една комисия, която да влезе въ разбирателство съ функциснрашето тукъ добруджанско д-во и наскоро да се назначи едно събрание, та да се конструира д-во „Добруджа“, което да заработи въ духъ на културно-спомагателна организация, която да се притича на помощ на бѣжанецъ добруджанецъ. Наблегна се предварително на мисълта, че д-во „Добруджа“ не ще става проводникъ на конспирации и ще работи като взаимоспомагателно и благотворително д-во.

Днесъ почва практическия държавенъ напѣтъ на учителитѣ отъ първоначалнитѣ училища отъ варн. окръжъ.

София 28 окт. Съобщаватъ отъ Ст. Загора; впечатленията отъ конференцията на Драгиевцитѣ е че самъ Драгиевъ искалъ да държи наблюдателно поведение и да не вземе никакво участие въ изборите.

Неговитѣ приятели останал на мнение да участватъ само въ няколко околии, иддето смѣтат, че иматъ достатъчно шансъ за успехъ.

Четете ежедневно „СИЛА“